

FASON POU REKONÈT mo ak lèt pou devlope sèvo

Gen lèt ak mo tout kote nou ye! Lonje dwèt sou yo epi fè moman chak jou yo vin moman devlopman sèvo tou!

Afiche yon tablo alfabè a

W ap fè lèt yo vin pi fasil pou rekonèt epi w ap gen yon referans lè w ap pale osijè lèt yo ak son yo.

Aa alligator	Bb bear	Cc cat	Dd donkey	Ee elephant	Ff flamingo
Gg giraffe	Hh hippopotamus	Ii iguana	Jj jaguar	Kk kangaroo	Ll lion
Mm macaw	Nn newt	Oo ostrich	Pp pig	Qq quail	Rr rhinoceros
Ss sheep	Tt tiger	Uu urial	Vv vole	Ww wolf	Xx x-ray tetra
Yy yak	Zz zebra				

Devlope sansibilizasyon pou mo pou li

Mete lejann sou mo “tab” oswa “chèz” oswa “pòt” yon fason pou tout mo a ka konekte avèk yon objè yo abitye wè.

Ale nan yon RECHÈCH SOU ALFABÈ

Gen lèt ak mo tout kote nou yo. Gade yo ansanm lè w ap achte, lè w ap mache, lè w ap manje nan yon restoran oswa lè ou nan yon vwati, otobis oswa metwo.

A Jwenn twa (3) lèt

B Konte kantite fwa ou kapab jwenn chak lèt

C Ki lèt ou te jwenn pi plis?

D Ki lèt ou te jwenn mwens?

ABCD

 Di nou kijan ou te itilize lide sa yo oswa kijan ou pataje kèk nan lide pa ou nan: /BrainBuildingInProgress

BrainBuildingInProgress.org

Department of
Early Education and Care

EKRITI pou devlope sèvo

Lè timoun yo wè adilt k ap ekri, yo aprann sa se yon ladrès ki enpòtan. Men kijan pou moman chak jou vin moman pou devlope sèvo tou!

Montre ou se yon modèl

- Lè ou voye yon imèl oswa lè ou ranpli yon fòm, pale sou sa w ap fè a.
- Ekri lis yo ansanm, ranpli yon almanak oswa ekri yon lèt pou voye ba yon zanmi.

Ankouraje ekriti

- Mete papyè, kreyon, kreyon koulè oswa makè disponib, epi kote ki fasil pou jwenn.
- Pote yo lè pral yon kote.

Fè yon liv alamen

- Se kapab yon istwa yo imajine avèk desen pa yo.
- Oswa, rakonte yon istwa sou fanmi, zanmi, bèt kay oswa yon evènman avèk foto. Ansanm, w ap kreye yon souvni pandan w ap ankouraje yon konpreyansyon liv yo, pati liv yo ak metòd lekti a.

Pran plezi nou ansanm!

- 1 Ranpli yon plato biskwit avèk krèm pou fè labab oswa avèk sab epi trase lèt yo.
- 2 Ekri mo yo ansanm sou yon miwa oswa fenèt ki imid.
- 3 Fè yon konvèsasyon sou fason kalite ekriti sa a sanblé diferan avèk ekriti ki fèt avèk yon kreyon oswa kreyon koulè.

 Di nou kijan ou te itilize lide sa yo oswa kijan ou pataje kèk nan lide pa ou nan:
[/BrainBuildingInProgress](https://www.facebook.com/BrainBuildingInProgress)

[BrainBuildingInProgress.org](https://www.BrainBuildingInProgress.org)

Department of
Early Education and Care

DEVLOPMAN ti men pou devlope sèvo

Ti men yo bezwen solid pou yo kenbe zouti pou ekri epi pou fòme lèt yo aklè. Men kijan pou devlope pwen fò sa a pandan w ap fè moman chak jou yo vin moman devlopman sèvo tou!

Devlope miskilati avèk yon “egzèsis fizik” pou ekri

- Peze boul pat pou modle.
- Konte kantite “repetisyon” nou toulède kapab fè.

Krake! Kraze! Eklate!

Fè ti bwi pandan w ap devlope miskilati yo.

- Ti men yo renmen krake pwa vèt oswa pwa ki nan gous.
- Chire epi kraze plizyè kalite papyè.
- Eklate papyè boul lè ki vini nan yon anbalaj.
- Pale sou tout diferan son ou fè ak fason men ou kapab fè bwi

Pran plezi nou nan eksperyans lan

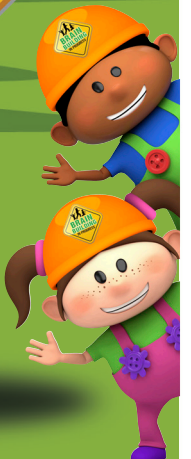
Koupe papyè, pat pou modle, mous, twal oswa lòt materyèl (avèk sizo sekirite ki gen gwozè pou timoun itilize) fè miskilati men vin pi fò epi devlope kowòdinasyon men-zye.

- Kòmanse fè pratik louveri epi fèmen sizo a.
- Mande kijan li santi li pou koupe yon moso papyè.
- Èske li santi li diferan nan koupe pat pou modle a oswa mous la?

Swiv tras yon sizo!

Trase liy dwat, chemen ki gen toubyon oswa chemen an zigzag epi koupe toutolon yo avèk sizo. Devlope nan chemen oswa modèl ki pi konplike oswa nan papyè ki pi epè tankou sache pwovizyon oswa bwat sereyal.

Di nou kijan ou te itilize lide sa yo oswa kijan ou pataje kèk nan lide pa ou nan:

/BrainBuildingInProgress

BrainBuildingInProgress.org

Department of
Early Education and Care

FASON POU KONTE pou devlope sèvo

Jèn timoun yo aprann nouvo ladrès matematik ki enpòtan. Ede yo vin sansibilize nan chif nan monn ki toutotou yo. Men fason pou fè moman chak jou yo vin moman pou devlope sèvo tou!

Montre chif yo se yon pati lavi chak jou

- Konte, ekri chif ak solisyon pwoblèm pandan w ap fè bagay yo chak tou oswa pandan w ap fè acha.
- Remake chif yo lè ou wè yo – nan adrès yo, pri yo ki nan yon magazen oswa sou yon klavye oswa nan telefòn.
- Poze kesyon tankou, “Si mwen gen de (2) pòm, èske mwen gen plis pòm pase yon moun ki gen sis (6) pòm?”

Konte awotvwa ansanm

- Afiche yon tablo ki gen chif, menm jan tou ta fè pou alfabè a.
- Lonje dwèt ou sou li lè chif yo vini nan konvèsasyon an. Swiv liy chif yo nan lòd, pandan w ap lonmen yo chak.

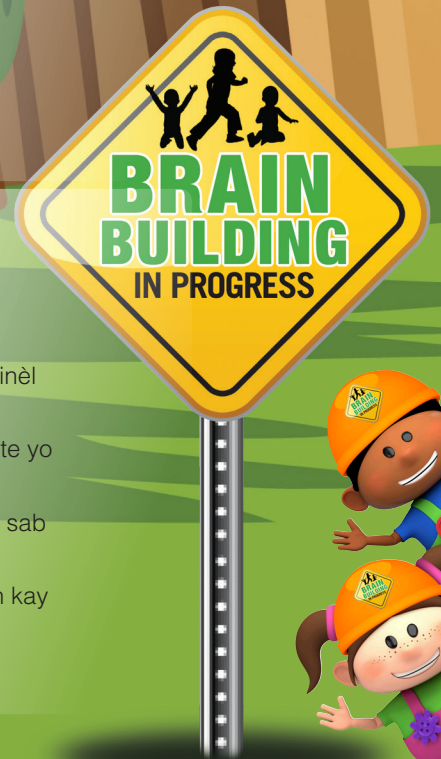
Devlope Sèvo a avèk Chif yo

Nan vwati: Konte kantite fwa ou wè pano oswa objè. Kòmanse konte lè ou antre nan yon tinèl pou wè kantite chif li pran pou rive nan pwent lan. Li chif ki sou pano yo awotvwa.

Nan yon boutik ki vann manje angwo: Konte kantite pyès fwi ou achte pandan w ap mete yo nan sache a. Fè “moun k ap ede a” dechaje charyo a epi konte kantite atik ou achte.

Sou teren jwèt la: Konte pandan w ap pouse balanswa a. Trase chif nan sab ki nan bwat sab la. Poze kesyon tankou, “Konbyen timoun k ap jwe sou gliswa a?”

Lè w ap pwomennen: Konbyen pa li pran pou soti isit pou ale laba? Jwenn nimewo ki nan kay yo, oswa konte konbyen vwati oswa pyebwa ou wè.

Di nou kijan ou te itilize lide sa yo oswa kijan ou pataje kèk nan lide pa ou nan:
/BrainBuildingInProgress

BrainBuildingInProgress.org

Department of
Early Education and Care

Pou pale sou SANTIMAN pou devlope sèvo

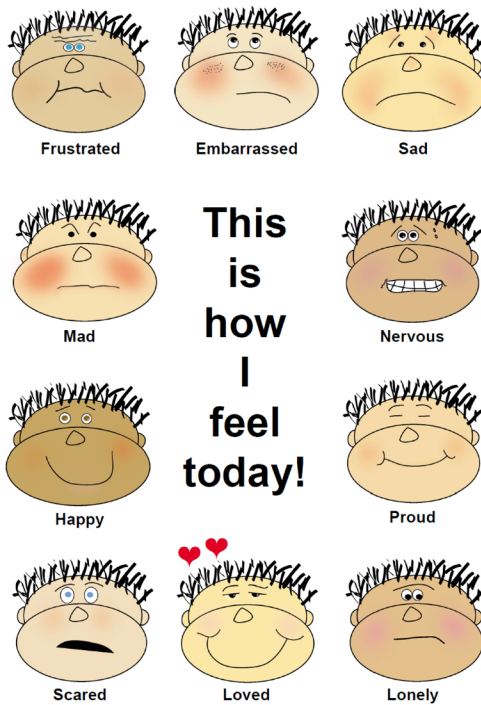
Konvèsasyon yo ede devlope sèvo yon jèn timoun. Konvèsasyon ou fè konsènan santiman ap ede devlope ladrès sosyo-emosyonèl ki enpòtan. Timoun ki kapab rekonèt epi ekspriye santiman yo ap prepare pi byen pou lekòl matènèl. Men kijan pou fè moman chak jou sa yo vin moman pou devlopman sèvo tou!

Solisyon pwoblèm

Ede yon timoun ki fache oswa fwistre rezoud pwoblèm. Sijere estrateji tankou patisipasyon answit, jwenn yon lòt jwèt, oswa fè yon chwa diferan. Jwe wòl pou pratike ladrès pou rezoud pwoblèm. Sa ap ede yo pandan y ap devlope zanmitay epi angaje nan lekòl.

Pale sou santiman

Itilize desen figi ki anba la a pou lonmen epi konprann santiman ak santiman lòt moun. Afiche li toupre yon miwa pou timoun yo kapab wè ekspresyon nan figi yo, oswa konpare li avèk desen pèsanaj ki nan liv yo.

Sous: « Center on the Social Emotional Foundations of Early Learning »
<http://csefel.vanderbilt.edu/modules/2006/feelingchart.pdf>

Di nou kijan ou te itilize lide sa yo oswa kijan ou pataje kèk nan lide pa ou nan:
[/BrainBuildingInProgress](https://www.facebook.com/BrainBuildingInProgress)

BrainBuildingInProgress.org

Department of
Early Education and Care

Lekti pou devlope sèvo

Konvèsasyon ak kominikasyon ale-vini ki fèt lè nou li ansanm ap devlope sèvo yon jèn timoun. **Men fason pou fè moman chak jou vin moman pou devlope sèvo tou!**

Analiz liv la anvan nou li liv la awotwa

- A Gade kouvèti devan an.
- B Pale sou sa ou panse ki pral pase nan liv la.

Fè atansyon a desen yo

Jèn timoun yo itilize endis ki nan desen yo pou ede konprann istwa yo, travay sou yo, sonje yo epi rakonte yo kòm baz pou aprann li. Fè yon “desen pwomnad” epi diskite sou sa ou wè nan chak paj. Gade desen yo epi mande yo pou di ou kisa yo panse k ap fèt.

Eksprime tèt ou!

Eksitasyon vwa ou se yon envitasyon pou patisipe nan eksperyans lan.

- A Fè yon konvèsasyon k ap kontinye sou sa k ap pase nan istwa a.
- B Poze epi reponn kesyon sou sa k ap pase nan liv la.
- C Lonje dwèt ou sou bagay ki nan paj la epi ankouraje obsèvasyon yo.
- D Konekte sa k ap pase nan liv la avèk eksperyans pitit ou.

PRAN PLEZI NOU ANSANM!

- ★ Chwazi liv ki adapte avèk enterè ou – kit se dinozò, kamyon, ti chen oswa prensès, yo tout ap pi angaje.
- ★ Rilaks! Si pitit ou ap bouje oswa si li pa ka kenbe kò li anplas, sa pa vle di li pa tandè. Pou kèk timoun, lè yo bouje kò yo sa ede ou konsantre. Pa gen pwoblèm si yon timoun pa chita pandan yon istwa okonplè.
- ★ Prepare ou pou li menm liv la anpil fwa. Si ou sonje istwa yo pakè sa kapab souvan yon premye eta pou vin yon lektè.

 Di nou kijan ou te itilize lide sa yo oswa kijan ou pataje kèk nan lide pa ou nan: [/BrainBuildingInProgress](https://www.facebook.com/BrainBuildingInProgress)

Aprann plis bagay epi jwenn lòt aktivite, evènman ak resous nan:

BrainBuildingInProgress.org

Department of
Early Education and Care

Fason pou pale sou liv

Men kijan pou analize liv pou ou kapab fè moman lekti vin moman devlopman sèvo tou!

Fè lekti vin yon aktivite tanzantan

- A** : Kominike epi angaje. Pa li pou yon timoun, li avèk timoun nan pito. Poze kesyon epi kite li vire paj yo.
- B** : Lè ou fè yon diskisyon sa devlope ladrès nan langaj ak konpetans pou li ak ekri, epitou sa kreye koneksyon nan devlopman sèvo a.

Konekte liv avèk monn ki reyèl ak pi gwo a

Eksitasyon nan vwa ou ap enteresan epi li se yon envitasyon pou timoun nan patisipe nan eksperyans lan.

- A** : Èske se pèsònaj tankou moun li konnen?
- B** : Èske ou te fè yon bagay ki rive nan liv la rive pou li?
- C** : Divilge sa ou konnen sou kote istwa a ap fèt ak sou yon bagay nan liv la ki atire enterè.

Vini avèk nouvo konsèp yo

- A** : Eksplike kijan yon liv li depi devan pou rive dèyè oswa depi adwat pou rive agòch.
- B** : Montre kijan chak fraz kòmanse avèk yon lèt majiskil epi li fini avèk yon siy ponktiyasyon.
- C** : Chèche pwèn eksklamasyon yo. Yo vle di yon bagay ki enteresan anpil pase nan istwa a!

KESYON POU POZE:

- ★ Kisa desen sa a di nou sou sa ki ta pase answit nan istwa a?
- ★ Èske sa te janm pase ou?
- ★ Kisa ki ta ka pase answit?
- ★ Ki kote li te ale? Pou kisa li te fè sa?
- ★ Kijan ou panse sa te fè li santi li?
- ★ Ki pati ou te pi renmen? Pou kisa ou te renmen li?
- ★ Mwen mande mwen si...?
- ★ Sa a se yon bon kesyon. Èske ou gen plis?

 Di nou kijan ou te itilize lide sa yo oswa kijan ou pataje kèk nan lide pa ou nan: /BrainBuildingInProgress

BrainBuildingInProgress.org

Department of
Early Education and Care

